

אהרן בונדי: הזנת בעלי חיים*

דוד דרורי

שיטתי, הבוקר או מגדל העופות המשכיל, הרופא הווטרינרי המתעניין בהזנה, ורבים אחרים יעיינו בספר כזה רק מעת לעת להבהרת מושגים וכקריש קפיצה לספרות מפורטת יותר. כדי למלא תפקיד זה ביעילות על הספר להכיל מפתח עניינים וביבליוגרפיה טובים. עלי לומר בסיפוק שהעמדת את מפתח העניינים במבחן ומצאתי שהוא מתפקד כראוי. אשר לביבליוגרפיה היא מצויינת: בניגוד לספרים רבים אחרים המסתפקים באיזכור ספרות מקורית בלבד, הביא לנו בונדי גם ספרות מקורית וגם רשימה ארוכה של סקירות טובות ושל ספרי מתחריו. זה מעשה נועז וחיוני; הוא יחסוך עבודה רבה לקוראים רבים.

חסרונות הספר שוליים: יש מספר שגיאות במלים המאוייטות באנגלית בלי שהדבר יפגום בתוכן, והציורים המלווים את תופעות החסר של מינרלים וויטמינים היו צריכים להיבחר ביתר קפדנות. מלבד זאת צורת הספר נאה; הנייר והדפוס הם באיכות טובה. אין ספק שזוהי מציאה ונעזר בה במשך שנים רבות.

לפני שנים אחדות נודע לנו שספרו של פרופסור בונדי עומד לצאת לאור. ציפינו לו בחוסר סבלנות מפני שכל ספר אחר הבא בחשבון לשימוש בהוראת ההזנה ברמה על תיכונית נכתב לפני למעלה מעשרים שנה. עתה יצא הספר לאור והוא מהווה הפתעה נעימה.

הספר כולל 29 פרקים בחמישה חלקים: א. תפקידי המזון בגוף; ב. הכימיה של חילוף החומרים; ג. נצילות המזון והערכת המספוא; ד. הצרכים התזונתיים של בעלי החיים; ו.ה. חומרי המספוא. הספר מבוסס על הרצאות המחבר בפקולטה לחקלאות ומיועד בעיקר לסטודנט. סיגנונו בהיר ותוכנו מעודכן ביותר בהתאמה להיקפו. האוריינטציה הכללית של הספר היא ביוכימית אך גם מי שלא למד ביוכימיה ימצא בו עניין ויפיק ממנו תועלת. נהייתי לראות כמה דיאגרמות מצויינות בפרק כ"א הדן בצרכים התזונתיים לייצור חלב.

פרט לסטודנט הנזקק לספר מעין זה באופן

* הוצאת מגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים תשמ"ב, 650 ע'

האנציקלופדיה לחקלאות

אלי סמסון, המחלקה לבקר, ש.ה.מ.

החלק הראשון של כרך בעלי חיים נפתח ב"מבוא כללי" ערוך על ידי אוריאל לוי, שהוא גם מרכז המערכת והכוח המניע שדחף להוצאת הכרך כולו. במבוא סקירות כלליות אחדות על התפקיד וההתפתחות של ענפי בעלי החיים בארץ ובעולם, על המקורות להזנתם ועל שני המוצרים העיקריים שלהם: החלב והבשר.

החלק השני: "יסודות זואוטכניים" שהוא החלק המרכזי של הספר, ערוך על ידי פרופסור עמיאל (מימי) ברמן מהפקולטה לחקלאות.

זה עתה יצא לאור החלק הראשון של הכרך הדן בבעלי חיים, של האנציקלופדיה לחקלאות. מדף הספרים המדעיים בנושאים חקלאיים בשפה העברית הוא קטן, מיושן ודל. ציבור חקלאים וקוראים אחרים בשפה העברית הוא מצומצם למדי ורב הפיצול לענפים, מקצועות ושטחי התעניינות רבים ולכן קשה לשאת את נטל ההשקעה הכספית העצומה הכרוכה בכתיבה, הוצאה לאור ופירסום של ספרי יסוד רבים בעברית על רמה גבוהה.

בפרק זה מובא ידע רחב ויסודי על בעל החיים הבריא והמתפקד כראוי ומצויים בו ערכים רבים על הפיזיולוגיה של מערכות הגוף השונות. החלק השלישי, הערוך על ידי ד"ר אריה הדני מהמכון הווטרנרי, דן ברפואת בעלי חיים, במחלות, מניעתן וריפויין. בפתיחת ערכים אחדים על רפואה מונעת, על גורמים למחלות ועל המחלות שבעזרת ממשק תקין ניתן להקטין את נזקיהן. כל חלקו הראשון של הכרך דן בנושאים המשותפים לכל בעלי החיים.

הוצאת כרך בעלי החיים של האנציקלופדיה לחקלאות על שני חלקיו הוא מפעל גדול ורב חשיבות, אך גם אינו נקי מנקודות תורפה, וביקורת רבה מופנית לעובדה שאולי אין מנוס ממנה: התישנות וחוסר עידכון של חלק מהנתונים והערכים שפורסמו. יחד עם זאת מומלץ לכל חקלאי ומגדל בעלי חיים, לכל מורה ומדריך, לכל תלמיד וסטודנט, לכל מי שעניין לו במדעי גידול בעלי חיים ולכל ספריה המשרתת ציבור זה – לרכוש את הספר ולהציב אותו במקום של כבוד בספרייתו.

קרבן מילגות למחקר ע"ש פרופ' א. קמרון ז"ל

מטרות האגודה

1. קידום המחקר הווטרנרי הבסיסי והשימושי ועידודו על ידי הענקת מילגות להשתלמות ופרסי מחקר;
2. גיוס חומרים ואמצעים לקרבן;
3. קיום מסגרת לעיון והוראה להפצת הידע והמחקר הווטרנרי;
4. שיתוף פעולה עם גופים מתאימים בארץ ובחו"ל.

מוסדות האגודה ודרכי ניהולה

האגודה מנהלת על ידי "מועצת נאמני הקרבן" הקובעת את מדיניות האגודה, את תקציבה, מאשרת את דרכי פעולתה ובוחרת את הנהלתה. המועצה מתכנסת לפחות אחת לשנה. ההנהלה מנהלת את פעולות האגודה בכפיפות להוראות המועצה. לצורך זה תתכנס ההנהלה כפי ראות עיניה ולבקשת אחד מחבריה. ליד הנהלת הקרבן פועלת הוועדה למילגות ופרסי מחקר אשר חבריה הם: ש. בורנשטיין, י. רוזנברג, י. זמברג וא. הדני.

נוהל ונוהל בבחירת המועמדים למילגות ולפרסי מחקר

כאמור יוענקו המילגות ופרסי המחקר לחוקרים עבור ביצוע מחקרים במעבדה או בשדה בנושאים הקשורים לרפואה הווטרנרית במובנה הרחב. על המועמדים יהיה להגיש רשימת הישגיהם או פירסומיהם בצירוף החומר המצוי בכתב לוועדת הפרסים לפי הכתובת: ד"ר י. וייסמן, המכון הווטרנרי, ת.ד. 12, בית דגן 50250. החומר חייב להיות מוגש עד לתאריך 15.9.82. ועדת הפרסים תדון בבקשות המועמדים ובהתאם לצורך תשלח את החומר המדעי לפרנטיים המתאימים. מסקנות הוועדה תובאנה לפני ישיבת ההנהלה של הקרבן וזו, לאחר אישור ההצעות, תביא את הסיכום למועצת נאמני הקרבן. טקס חלוקת המילגות ופרסי המחקר יקויים במסגרת יום עיון המתקיים מדי שנה לזכרו של פרופסור א. קמרון ז"ל על ידי המכון הווטרנרי בבית דגן.